

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ημέραν κ' ἐκεῖ τὰς ἀπομιμήσεις τοῦ συρμοῦ, οἱ δεύτεροι ἀφελεῖς καλλιεργοῦται ἡπτῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ σταφιδοκάρπου ἔξογκώνουν τὸ βαλάντιόν των, διὰ νὰ τὸ ἐκκενώσουν ἀργότερα πρὸ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν τέκνων των, καὶ οἱ τρίτοι, οἱ ἀληθέστεροι ἀνθρωποι, οἱ πιστότεροι εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμά των, πτωχοὶ ψαράδες, καὶ πτωχοὶ ναυτικοί, ταξειδεύουν μὲ τὰ ἴστιοφόρα πλοῖά των ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κ' ἵδια εἰς τὴν Πάτραν, μεταφέροντες ἀπὸ τὸν τόπον των τὸν σταφιδόκαρπον, καὶ τὸν οἶνον τῶν συμπατριωτῶν των, κ' εἰσάγοντες εἰς αὐτὸν κ' εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αιτωλοακαρνανίας παντὸς εἰδούς ἐμπορεύματα. Ἀλλ' ὁ ἀρτιγεννής σιδηρόδρομος θὰ τοὺς ἀποκόψῃ ἐντὸς δλίγου τὸν δ' αὐτῆς τῆς δδοῦ ποριζόμενον ἀρτον των, καὶ θὰ τάμῃ ἐπὶ τῇ προσεχεῖ προεκτάσει του ἀνὰ τὸ Επορόμερον, νέαν ζῶντα καὶ νέαν δόδον.

Ἡ δῆλης τῆς πολίχνης οὕτε ἄλλαξε πολὺ ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ συνοικισμοῦ τῆς πτωχῆς ἐκείνης γυναικός, οὕτε θ' ἄλλαξη ποτέ. Ὁ ἀδφυκτικὸς χῶρος τῆς γῆς δὲν ἐπιτρέπει τὴν εἰλέχτην ρυμοτομίαν, τὴν παραμικρὰν ἀναπνοὴν τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. Κ' αἱ ἀνεγειρόμεναι δσπηρέται νέαι οἰκίαι, κατόπιν μάλιστα τοῦ τελευταίου καταστρεπτικοῦ σεισμοῦ, δῆτις ἀνεστάτωσε πάντα λίθον τοῦ νησιδίου, καὶ αὐταὶ ἐνσφηνοῦνται μετὰ τῶν παλαιῶν μέχρις ἀσφυξίας. Τὸ δόλον δύως τῆς πολίχνης, μὲ δλίγον τὴν ἀσφικτικὴν αὐτὴν διάπλασιν τῆς εἰνέ τι γραφικόν.

Οἱ ἐπὶ πάσης τῆς ἐπιφανείας τοῦ νησιδίου, ἀνὰ πᾶν βῆμα προκύπτοντες οἰκίσκοι ἐπὶ οἰκίσκων μὲ τὰς ιδιορρύθμους κλίμακάς των, μὲ τὰ πολυγώνια παράθυρά των, μὲ τὰς ἀνισοῦψεῖς στέγας τῶν μὲ τοὺς προεξέχοντας μακρούς ἔξωστας τῶν, μὲ τὰς στενὰς ἀσφυκτιώδας πρὸ τῶν

θυρῶν αὐλάς των, ἐν αἷς ἐκτυλίσσονται ἀπὸ πρωῖας μέχρις ἐσπέρας ὅλαις αἱ οἰκογενειακαὶ ἐνασχολήσεις, ὑπὸ τὰς ὅξειας κραυγάς τῶν ἀλεκτρυνῶν, ὑπὸ τὰς πτήσεις τῶν περιστερῶν, ὑπὸ τοὺς γριλισμοὺς τῶν χοίρων, ὑπὸ τὰς φωνὰς καὶ τοὺς διαπλκτισμοὺς τῶν γυμνοπόδων παιδίων, ὑπὸ τὸ γλυκὺ ἄσμα καὶ τὸ γλυκύτερον τάκ-τάκ, τοῦ ἀργαλεῖου τῶν λιγερῶν, ὑπὸ τὸν θόρυβον τῆς ἀνέμης τῶν γριαΐδων, ὑπὸ τὴν ἀτελεύτητον φλυαρίαν τῶν γυναιών, ἀπασα αὐτὴν ἢ θύελλα τῶν ἀντιθέσεων, ἀπασα ἢ ἀρμονικὴν αὐτὴν διατάραξις καθρεπτιζομένη πρέμα πλήρης θελγάτρου ἐπὶ τῆς ἀβαθοῦς θαλάσσης, ἀποκτᾶ ιδιάζον τι θέαμα, καταθέλγον θαθέως διὰ τῆς πρωτοτυπίας του ταύτης τοὺς διθαλαμούς.

Οἱ βίοις ἐν γένει τῶν κατοίκων διαρρέει πρεμος, εἰς τὸ ἄκρον πληκτικός. Οἱ ἀνθρωποι πλαγιάζουν ἐνωρίτατα, κ' ἔξυπνον, τὸν χειμῶνα ιδίως, εἰς τὰς δώδεκα τῆς νυκτὸς ἀκριβῶς, συνωστιζόμενοι εἰς ζοφερά καφενεῖα, καὶ πίνοντες μέχρι πρωῖας ρῶμι. Τὸ θέρος ἢ πολίχνην εἴνε περισσότερον ύποφερτή. "Ομιλοὶ λυγερῶν διασχίζουν τὴν προκυμαίαν καὶ τὰ γεφύρια, τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὰ περιβόλια. Οἱ νέοι τὰς ἀκολουθοῦν, συνδιαλεγόμενοι ζωηρῶς, καὶ δοντες εὐθύμως, ὑπὸ τὸ πλούσιον φῶς τῆς σελήνης, καὶ ὑπὸ τὴν ὑγιεινὴν πνοὴν τοῦ μαίστραλλοῦ.

Αἱ ἔξοιλαι των δύως καὶ τὰ περιβόλια τῶν ἀποζημιώνων πολὺ τὴν ἀθλιότητα τῆς πολίχνης των. Οἱ κατάφυτας Κατδᾶς ἀφ' ἐνὸς καὶ ἢ βραχώδης σειρὰ τοῦ Ζυγοῦ ἀφ' ἐτέρου νομίζεις διὰ περιέκλεισαν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς δλίγον γῆς πρὸ τῶν ποδῶν της τὰ γλυκύτερα τῶν χρωμάτων, τὴν μεθυστικωτέραν γαλήνην, τὴν βαθυτέραν ποίσιν. Καὶ ἡ θάλασσα αὐτὴν ἢ διαχω-

ρίζουσα τὰς καταφύτους αὐτὰ λορίδας τῆς γῆς, εἶνε τὸ ὡραιότερον μέρος τῆς λιμνοθαλάσσης τοῦ Μεσολογγίου. Τὰ ἀγροτικὰ οἰκήματα τὰ προβάλλοντα τὴν λευκὴν δψιν τῶν μέσω τῶν φαιῶν φυλλωμάτων τῶν ἔλαιων, τῶν πρασίνων ἀποχρώσεων τοῦ σταφιδοκάρπου, τὰ περικυκλωμένα ὑπὸ ὑψηλῶν κυπαρίσσων, σοῦ γεννοῦν πάντοτε τὸν πόθον τοῦ Ἐρωτοῖς καὶ τῆς εὔτυχίας. Ἐκεῖ ὁ κισσός καὶ ἡ ἀγράμπελη περιθέουν ἀφθόνως τοὺς κορμοὺς τῶν δένδρων καὶ τοὺς ὑψηλοὺς θάμνους τῶν βάτων, ἐκεῖ ἢ ἀμμουδιά ἐγκλείει δλίγον τὴν ἀρμονίαν τοῦ βαινακαλίσμοῦ της, ἐκεῖ τὰ δρῦα ρίπτοντα τὴν ὑψηλὴν ράχην τῶν ἐπὶ τῆς δλίγον ἐκείνης θαλάσσης, ἀναδεικνύουν πρὸ τῶν ὑψηλῶν ἔνα κόδμον νέον, ἀρμονικῶτερον, περιπαθέστερον, μαγευτικῶτερον, ἐκεῖ ἢ πτῆσις τῶν γλάρων συγχέεται συχνάκις μέσω τοῦ γλαυκοῦ ἀπείρου μὲ τοὺς γραφικούς κυματισμοὺς τῶν ἔλαιφρῶν νεφυδριῶν. Μικρὰ ἔξωκκλησία μὲ τὸν λευκὸν σταυρὸν τῶν ως μόνον κόδμημα, καὶ τὸ μελαγχολικὸν ἀνάστημα μιᾶς κυπαρίσσου, ως μόνον σύντροφον, ἀνακύπτουν ἀπὸ λόφου εἰς λόφον, πυγαὶ ὅματος δροσεροῦ ἀναβλύζουν πανταχοῦ, ἀμαξαὶ ταχεῖαι διασχίζουν τὰς κονιορτώδεις δόδούς, ὁ σιδηρόδρομος ἔξωκοιώθη ἐντελῶς μὲ τοὺς λειμῶνας καὶ τὰ δάση, τὰ χωρία ἐπακουμδοῦν λευκά, κατάλευκα ἐπὶ τῶν βουνῶν, ἢ ζωὴ μυρμηκιὰ εἰς τὸν πράσινον κάμπον, οἱ σωροὶ τῆς σταφίδος μαυρίζουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, καὶ τὰ δλύγλυκα τραγούδια τῆς Ρούμελης πλανώμενα ἀπὸ κειλέων εἰς γείδην ὑπὸ τῆς πνοῆς τῆς αὔρας, ἐφ' δλίγον τῆς θαλερᾶς ἐκείνης γῆς, εὐφραίνουν κατάκαρδα τὸν ἀπυσδηκότα ταξειδιώτην...

ΜΗΤΡΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΡΟΦΟΥΛΕΣ

Λιμον in Tellusculis

Λευκότατο σπιτάκι σιωπηλὸ
Μέσα 'c τὴν καταπράσιην ἐρμιά,
Π' ἀγραντεύεις μακρινάθε τὸ γιαλό^λ
Αράμεσα 'c τῷ δένδρῳ τὰ κορμιά.
Τὰ παμπάλαια κορμιά, ποῦ, σὰς φρούρα
Μπυστεμμένη καὶ ἀσάλευτη, σὲ κρύβουρ
Απ' ἀνθρώπιτα μάτια δολερὰ
Καὶ τὸ ἀνέμου τὴν δύραμη συντρίβουρ

Δὲρ εἴσ' ἐστὶ τῆς ἐρωτικῆς φωλιά,
Οταρ, μεθῶτας μέσ' τὴν ἡδονή.
Ποῦ τὰ χάϊδια γερροῦρ καὶ τὰ γυλιά,
Ἡ ψυχὴ τὸν ἑαυτό της λησμορεῖ.
Μὸν ἔχεις δψι σὰς ἀσκηταριοῦ
Ἄχ ! τρέμοντι σὲ τὴν λατρεύω,
Τὴν ρύχτα ἐδῶ 'c τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ,
Μόρος ὅτι ἀγαπῶ καὶ ὅτι πιστεύω.

Α. ΚΑΛΟΧΕΡΗΣ

ΣΤΑΓΩΝΕΣ

Ἐήτε μικρὸρ πρᾶγμα τὰ εἵτε κατείς ποιητής, πρέπει τὰ εἵτε ἐρωτόληπτος.

Βουαλῶ

Τὸ πτεῦμα δὲν συγκινεῖται καθόλον αφ' ὅτι δὲν πιστεύει.

δ διος

Οἱ ἀρθρωπος εἵτε Θεός ἐκπεπτωκός, ἐρθυμούμερος πάττοτε τὸν οὐραρόν.

Λαμαρτίνος

Ν' ἀκούῃ ἐντῇ καρδίᾳ τοῦ τὴν ἡχώ τῆς μεγαλοφυῖας, τὰ ψάλλη, τὰ κλαίη, μόρος, ἄγεν σκοποῦ, τυχαίως δι' ἐρὸς μειδιάματος, διὰ μιᾶς λέξεως, δι' ἐρὸς στεραγμοῦ, δι' ἐρὸς βλέμματος τὰ παρασκενάζη ἐξαίσιορ ἔφρος, μεστὸς τρόμου καὶ χάριτος ! Νὰ κατασκενάζῃ ἔρα μαργαρίτηρ ἐξ ἐρὸς δακρύου, ἰδοὺ τὸ πάθος τοῦ ποιητοῦ, ἰδοὺ ἡ εὐτυχία του, ἰδοὺ τὸ καύχημά του.

* A. δὲ Μυσάς.